

Yksikön toimintasuunnitelma

Kaarelan perhepäivähoito
Vy Kannel-pph Kaarela

Helsinki

Toimintasuunnitelman rakenne

- Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen
- Työtämme ohjaavat arvot
- Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen
- Oppimisympäristö
- Toimintavuoden yhteiset tavoitteet:
 - Lapsen Vasut toiminnan suunnittelussa
 - Digitalisaatioon liittyvä tavoite
- Yksikön toimintakulttuurin kuvaus, toimintakauden keskeiset periaatteet ja kehittämiskohde
- Laaja-alainen osaaminen
- Oppimisen alueet
- Yhteistyö ja viestintä
- Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Varhaiskasvatuksen toimintasuunnitelman laatiminen

Yksikön toimintasuunnitelma perustuu Opetushallituksen antamiin varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin sekä Helsingin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaan (varhaiskasvatuslautakunta 16.5.2017)

Toimintasuunnitelmassa kuvataan, miten varhaiskasvatusta toimipisteessä tai yksikössä pedagogisesti käytännössä toteutetaan. Toimintasuunnitelma on ytimekäs käytännön varhaiskasvatustoiminnan kuvaus.

Yksikön toimintasuunnitelma laaditaan toimintakaudelle ja siihen kirjataan toimintakauden varhaiskasvatuksen painopistealueet ja kehittämiskohteet.

Jokaiselle lapselle laaditaan yhdessä perheen kanssa Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma.

Ryhmäkohtainen toiminnan suunnittelu perustuu lapsen varhaiskasvatuksen suunnitelmaprosessista saatuun tietoon, yksikön toimintasuunnitelmaan, Helsingin varhaiskasvatussuunnitelmaan sekä Vasu perusteisiin.

Työtämme ohjaavat yhteiset arvot

Helsingiläinen varhaiskasvatus perustuu Vasu-perusteissa määritellyille arvoille sekä [Helsingin kaupungin strategiaan 2017-2021](#)

Vasuperusteissa määritellyt arvot:

- Lapsuuden itseisarvo
- Ihmisenä kasvaminen
- Lapsen oikeudet
- Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus
- Perheiden monimuotoisuus
- Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Kehittämiskohde digitalisaatiosta 2018-2019:

Kehitämme perhepäivähoidossa tapoja olla yhteydessä vanhempiin ja kuvata arjen toimintaa digitaalisten välineiden avulla.

Oppimisympäristö

Varhaiskasvatuksessa tavoitteena on varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen oppimisympäristö. Oppimisympäristöillä tarkoitetaan tiloja, paikkoja, yhteisöjä, käytäntöjä, välineitä ja tarvikkeita jotka tukevat lasten kehitystä, oppimista ja vuorovaikutusta.

Arvostamme liikkumista jokapäiväisessä toiminnassa; leikeissä lapset saavat liikkua ja kuulua, myös sisällä. Aikuinen mahdollistaa oppimisympäristön suunnittelulla lapsille turvallisen ympäristön liikkumiseen. Lapset ovat mukana ideoimassa ja rakentamassa esimerkiksi jumpparatoja tai vaikka ohjaamassa toisille lapsille jumppatuokiota. Lasten kanssa liikutaan erilaisissa maastoissa, kannustetaan kokeilemaan ja haastamaan itseään. Ulkoilu ja retkeily lähiympäristössä kehittävät lasten motorisia taitoja ja oman kehon hallintaa, pienen ryhmän kanssa on helppo kiertää puistosta kotiin metsäpolun kautta tai tutkia tarkemmin pihapiirin pensaiden alustoja. Kotona toimivat hoitajat arvioivat oman kodin tiloja lapsen näkökulmasta, hoitopäivän ajan tilojen tulee olla muunneltavissa erilaisiin toimintoihin. Toimintaympäristöjen toimivuutta arvioidaan jatkuvasti ja yhteistä osaamista jaetaan koko työyhteisölle työilloissa.

Kirjojen katselu, tarinoiden kuuntelu ja sadun maailmaan uppoutuminen ovat jokaisen lapsen oikeuksia. Kirjat pidetään lasten saatavilla ja niitä arvostetaan. Kirjojen avulla tutustutaan yhdessä ympäröivään maailmaan. Käytämme myös kuvia tukena eri tilanteissa selkiyttämään päivä-järjestystä ja siirtymätilanteita, sanoittamaan tunteita sekä kielen kehityksen tukena. Lasten kanssa vierailaan kirjastossa ja lainataan yhdessä kirjoja/pelejä/muuta materiaalia. Lasten tarinoita kirjataan muistiin ikätason mukaisesti. Lähiympäristön palvelut ovat aktiivisessa käytössä.

Lapsen varhaiskasvatuksen aloittaminen

Perhepäivähoidossa on tärkeää luoda luottamuksellinen suhde lapseen ja perheeseen heti ensikontaktista lähtien. Yhteistyö vanhempien kanssa alkaa esimiehen puhelinoitosta vanhemmille. Siinä käydään läpi perhepäivähoidon ominaispiirteet kuten ryhmärakenne, varahoitojärjestelyt, hoitajan työvuorosuunnittelu ja tasauspäivät, mahdolliset kotieläimet hoitajan kotona yms.

Kun lapsi on valittu perhepäivähoitoon:

- ensimmäinen kontakti perheen ja hoitajan välillä syntyy puhelimitse, jolloin sovitaan tutustumiskäynnistä. Tutustumiskäynnillä sovitaan käytännön asiat ennen hoidon aloitusta ja tutustutaan lapseen ja perheeseen.
 - käydään läpi aloituskeskustelu-lomake
 - vanhemmat täyttää lapsen perustiedot-lomakkeen
- Vasukeskustelu käydään noin kahden kuukauden kuluttua hoidon aloittamisesta.

Lapsen vasu toiminnan suunnittelussa

Jokaiselle lapselle tehdään yhdessä vanhempien kanssa varhaiskasvatussuunnitelma. Vasu perustuu aina hoitajan havaintoihin lapsesta sekä yhteiseen keskusteluun vanhempien kanssa.

Perhepäivähoidon pieni ryhmäkoko luo hyvät puitteet lapsen havainnoinnille, myös lasten aloitteisiin tarttuminen on helpompaa.

Vasuihin on tärkeää kirjata tavoitteet aikuisen ja ryhmän toiminnalle, ei lapselle.

Aikuisten herkkyyttä pysähtyä ja kuunnella lasta aidosti ovat ykkösasioita. Tähän perustuu myös vasussa asetettujen tavoitteiden toteutuminen.

Toimintakulttuuri

Toimintakulttuuri on historiallisesti ja kulttuurisesti muotoutunut tapa toimia, joka muovautuu yhteisön vuorovaikutuksessa. Varhaiskasvatustyön tavoitteita tukeva toimintakulttuuri luo suotuisat olosuhteet lasten kehitykselle, oppimiselle, osallisuudelle, turvallisuudelle, hyvinvoinnille sekä kestäväälle elämäntavalle

Perhepäivähoidossa toimitaan pienessä ryhmässä. Se luo loistavat puitteet aikuisen ja lapsen aidolle kohtaamiselle ja vuorovaikutukselle. Kodinomaisuus ja tuttu ryhmä luovat turvaa pienelle lapselle.

Panostamme toimintakautena 2018-2019 seuraaviin asioihin:

-Aitoon läsnäoloon ja lapsen kuunteluun; aikuisella on aikaa pysähtyä lapsen asioiden äärelle, lapsen ääni on aidosti kuuluvilla ikätason mukaan. Aikuinen on sensitiivinen lapsen viesteille ja vuorovaikutus on kunnioittavaa ja kiireetöntä. Lasten ehdotuksiin tartutaan ja ne näkyvät toiminnan suunnittelussa ja dokumentoinnissa.

-Aikuinen auttaa lasta havainnoimaan ympäristöä, osallistuu ihmettelyyn ja sanoittaa ympäristön ilmiöitä. Tämä toteutuu arjen eri tilanteissa, niin sisällä kuin ulkona. Aikuinen käyttää rikasta suomen kieltä, toimien näin mallina lapsille. Havainnot kirjataan myös muistiin ja tarkastellaan yhdessä lasten kanssa myöhemminkin.

Leikki ja monipuoliset työtavat

Leikki on perhepäivähoidossa keskeinen toimintatapa. Havainnoimalla lasten leikkejä saamme arvokasta tietoa lapsesta ja hänen mielenkiinnon kohteistaan.

Haluamme kasvattajina sitoutua:

- Havainnoimaan lasten leikkejä. Näin aikuinen on tietoinen siitä, mitä asioita lapset juuri sillä hetkellä käsittelevät leikin avulla.
- Mahdollistamaan pitkäkestoiset leikit ja suunnittelemaan leikkiympäristöjä yhdessä lasten kanssa. Kaikki lelut eivät ole yhtä aikaa esillä, tavaroilla on oma paikkansa ja niitä kohdellaan arvostavasti.
- Ohjaamaan lasten leikkitaitojen kehitystä olemalla itse mukana leikissä, lasten ikätason huomioiden. Pienempien lasten kohdalla aikuisella on aktiivisempi rooli, isompien lasten kanssa enemmän tarkkailijan/havainnoijan rooli.

Elämyksellisyys, itse tekeminen ja kokeileminen sekä arjen askareet tuovat iloa niin lapsille kuin aikuisillekin

Yhteistyö ja viestintä

Perhepäivähoidossa tärkeimmäksi yhteistyömuodoksi huoltajien kanssa koetaan jokapäiväiset keskustelut ja kohtaamiset. Kotona toimiva perhepäivähoitaja näkee lapsen päivän hoitopäivän alusta loppuun, sama hoitaja on vanhempia vastassa niin tulo- kuin lähtötilanteissa. Ryhmäperhepäiväkodissa lapsen ja vanhemmat kohtaa kaksi työntekijää. Tämä mahdollistaa luottamuksen syntymisen ja suoran tiedonvaihdon. Myös vasukeskusteluissa vanhemmilla on mahdollisuus tuoda omia näkemyksiään esiin.

Vanhempia osallistetaan ryhmäperhepäivähoidossa yhteisten tapahtumien muodossa, vanhempi pääsee näin tutustumaan konkreettisesti lapsen varhaiskasvatusympäristöön, tapahtumat voidaan järjestää myös pihalla tai metsässä. Kotona toimivat perhepäivähoitajat järjestävät erilaisia tapahtumia myös esim. taloyhtiön kerhotiloissa.

Viestintä tapahtuu tällä hetkellä pääsääntöisesti suullisesti ja paperilla. Sosiaalisen median kanavien käyttöä kehitellään.

Perhepäivähoito on vanhempien silmissä arvostettu ja haluttu hoitomuoto, joka halutaan säilyttää varhaiskasvatuksen yhtenä vaihtoehtona. Toimialalla tehdään myös vuonna 2019 työtä perhepäivähoidon jatkuvuuden takaamiseksi sekä esimerkiksi kaupungin nettisivuja päivitetään selkeämmiksi ja informatiivisemmiksi.

Dokumentointi, arviointi ja kehittäminen

Dokumentointi perustuu lapsen päivittäiseen havainnointiin

- Katsomalla ja seuraamalla lasta
- Kuuntelemalla lasta
- Keskustelemalla lapsen kanssa
- Keskustelemalla vanhempien kanssa

Olemme sopineet, että jokainen käyttää dokumentointiin sitä työvälinettä, joka oikeasti palvelee omaa työtä ja sen kehittämistä.

Käytössä tai kehitteillä olevia menetelmiä tällä hetkellä:

- *Havaintojen ja toiminnan kirjaaminen vihkoon tai kalenteriin, lapsen kansiot, valokuvaus, sadutus*
- *Facebook-ryhmä, Dropbox, WhatsApp*

Mitä arviointi Kaarelan perhepäivähoidossa tarkoittaa:

- Arvioinnin tarkoitus on kehittää ammatillista osaamista ja osoittaa toimintamme onnistumiset sekä mahdolliset kehittämiskohteet. Arviointi lisää tietoisuutta työmme vaikuttavuudesta.
- Arviointia tapahtuu keskusteluissa työkaverin kanssa. Voimme pyytää työkaverilta palautetta ja havainnointiapua.
- Arviointia tapahtuu keskusteluissa esimiehen kanssa. Kasvattaja valmistautuu perustelevaan tekemiään valintoja lasten tarpeista käsin. Ryhmän toimintasuunnitelma laaditaan syksyisin ja siinä tulee näkyä lasten vasuista nousseet tavoitteet toiminnalle. Ryhmän suunnitelmaan kirjataan myös lasten havainnointitavat sekä arvioinnin muodot.
- Arviointi ei ole pelkästään muutaman kerran toimintavuodessa tapahtuvaa pysähtymistä, vaan myös tietoisuutta arjessa tapahtuvista ilmiöistä ja niihin reagoimista.

PPH = PARASTA PIENTEN HOITOA

